

Ohlédnutí ZA LÉTEM

foto Tomáš Novotný, Asociace TOM

ARCHA

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

5/2020

TÁBORY na škále...

Krátká, ale všeřikající příhoda úvodem: Vezeme si z tábora domů dvanáctiletého: „Tak jak to hodnotíš?“ ptáme se odvážně. – „Na škále od jedny do tří?“ ptá se syn a bez zaváhání vyhrkne: „Tak tisíc...“ „Díky, skauti, nedá se dost dobře vyjádřit, jak moc si ceníme toho, co pro naše děti děláte,“ dodává maminka.

Nejinak je tomu i v dalších spolicích. „Několik našich táborů má obsazeno i na rok 2021, už teď rodiče děti přihlásili,“ spokojeně konstatuje Jana Stibralová z Mladých ochránců přírody (MOP).

Jaroslav „Vojta“ Hynek z organizace YMCA má radost, že „ohlasy od táborníků máme jako každý rok – že se už těší na příští. Z reakcí je taky patrné, že děti i rodiče byli velmi rádi, že se tábory nakonec uskutečnily a děkují za odvahu se do táborů pustit, přes všechny komplikace kolem covidové pandemie.“

Vzhledem k epidemiologické situaci bylo letošní táboření složitější. Taková prověrka odvahy, osobní zodpovědnosti a nesmlouvavé hygieny.

„Covid ovlivnil hygienická opatření, ale žádný náš pobočný spolek letos po zveřejnění hygienických podmínek z tábora nevycouval. Všichni byli úžasní a s ohromným nasazením hledali cesty, jak se s podmínkami a doporučeními poprat a tábor udělat tak, aby si ho všichni užili,“ doplňují mopíci (MOP).

„Pionýrství vedoucí se s mimořádnými opatřeními na táborech vyrovnali bez velkých komplikací a četné kontroly z hygienických stanic proběhly bez zjištění podstatných nedostatků,“ pro-

zrazuje tiskový mluvčí Pionýra Jakub Kořínek.

U malých hasičů také „běžely tábory standardně jako jindy, jen za přísnějších hygienických opatření. Osvědčily se pomůcky pořízené díky Nadaci ČEZ, ozonizéry, postřikovače dezinfekce a další, pochvaluje si Monika Němečková, náměstkyně starosty Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

„I přes hygienická opatření se vše krásně zvládlo, za což jsme velice vděční. Děti i vedoucí si tábory užili,“ hlásí rovněž pathfinderi (Klub Pathfinder). Virus nás pořádně prověřil, a my obstáli...

„Děkujeme všem loukám, lesům, potokům a studánkám za to, že jsme mohli tábořit. Velikánský dík patří všem vedoucím, kuchařům, kuchařkám, zdravotníkům, zdravotnicím, pomáhajícím rodičům a dalším, kteří přiložili ruku k dílu. Vaše energie, čas a vůle jsou k nezaplacení,“ s pokorou říká Tomáš Novotný, předseda Asociace turistických oddílů mládeže, jejíž tábory také proběhly na jedničku. Mladí chovatelé zvířat k tomu jako bonus ještě přidávají zajímavý poznatek: „Klíšťata se zalekla smradu z dezinfekce a měli jsme jich nejméně za posledních deset let! Úžasné!“ A vážněji pak konstatují jedno pozitivum doby covidové: „V letošním roce byla znát taková klidnější atmosféra. Díky zákazu návštěv nám nikdo nenarušoval program.“ Monika Němečková doplňuje: „Děti byly moc fajn, statečné, skoro bych řekla až vděčné za kolektiv, partu, les...“

Soňa Polak,
Česká rada dětí a mládeže
foto Klub Pathfinder

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce:
Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce:
Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1
tel.: 211 222 870
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439
Grafická úprava, sazba a lito
Michala K. Rocmanová, akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha

22. ročník
Toto číslo vyšlo v říjnu 2020.

Fotografie z archivu ČRDM
a jejích členských organizací.

Foto na titulní straně
Tomáš Novotný, Asociace TOM

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji. Tisk zpravodaje finančně
podpořilo Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy.

Podrobné informace ke zpravodaji
Archa: <http://crdm.cz/archa>

Letní turistický ČTYŘLÍSTEK

Čtyři dny – od úterý do pátku (7. – 10. července 2020) probíhal Letní turistický čtyřlístek – mini tábor TOM 3511 Vltavský paprsek. Čtyři dny plné turistiky, táboření, her a zábavy.

V úterý 7. července 2020 proběhl první den našeho letního turistického čtyřlístku. Na program byly rukodělné aktivity – výroba čtyřlístku z moduritu a odlévání otisků rukou ze sádry, pohybové aktivity – hledání míst pomocí indicií, měšťani a pasák, oddychové aktivity – rébusy, pétan-

que, kroket a stavba věže.

Ve středu 8. července 2020 dopoledne jedeme na kole do Veltruského parku na obhlídku pavilónů, na zmrzlinu a cestou zpět absolvujeme naší MTB časovku v Žižalách – ujeli jsme 18 kilometrů. Během oběda na základně začíná pršet, ale ani to nás neodradí od vyjetí na vodu – Vltavu brázdí raft, tři Vydry a tři paddleboardy – jezdíme hodku a půl, pak úklid, převlečení, teplý čajíček a pro pobave-

ní pár her a testiků.

Čtvrtek 9. července 2020 je třetím dnem našeho letního turistického čtyřlístku. Dopolední pochmurné počasí trávíme v History parku Ledčice – stáváme se archeology – procházíme strojem času, stílíme z luku, odkrýváme hrob s kostrou, brousíme kameny, drtíme obilí a zapalujeme oheň pomocí křesadla... Bylo to fajn.

Již za lepšího počasí putujeme naučnou stezkou u Ledčic a Mnetěšskou alejí, kde kreslíme zážitky z archeoparku. Odpolední hraní Itálie na základně. Večer pak stavění stanů a oheň s buřty, povídání o oddíle a zpívání písniček za doprovodu tří kytar. Spaním na

základně dnešní den končí.

Letní turistický čtyřlístek otvírá poslední den, pátek 10. července 2020. Probouzíme se do krásného rána a teplota stále stoupá. Po snídani zaznívá heslo dne „Citius, altius, fortius“ (*Rychleji, výše, silněji – olympijské heslo, pozn. red.*) a naše netradiční olympiáda začíná – běh s taškou, trojskok pozadu, hod holínkou, hod míčem mezi nohama, střelba na kruh, střelba poslepu, míření seshora, hod válečkem na cíl, vrh párovou koulí, běh v kruhu, švihadlo. Následuje oběd, balení stanů, vodní litaní, Divoký západ.

Na závěr rozdání diplomů, a snad zůstanou všem jen hezké vzpomínky na oddílovou akci, na které se nás objevilo pětadvacet.

*Zdeněk Vejrosta,
TOM Vltavský paprsek,
Kralupy nad Vltavou*

Dva TÁBORY Klubu Pathfinder

Letos jsme se na pathfinderské tábořiště v Jizerských horách u obce Raspenavy v Libereckém kraji vydali na dva tábory.

První byl určený pro mladší pathfindery, kteří se mohli stát součástí dobrodružného příběhu o Jacku Londonovi a zlatokopech na Aljašce. Sjelo se 50 účastníků a 20 vedoucích, což byl náš letošní rekord.

Starší pathfinderi mohli zůstat na táboře ještě týden navíc.

Nakonec jen účastníků bylo skoro 30. Pro letošní ročník takzvaného „speciálu“ jsme vybrali motto Ke kořenům. Rozhodli jsme se, že bychom rádi přiblížili dospívajícím pathfinderům, z čeho všeho vlastně pathfinding vychází, jakou cestu ušel a co je pod povrchem. Chtěli jsme se soustředit nejen na skautské znalosti a dovednosti, se kterými se pathfinderi mohli setkávat během dopoledních aktivit a workshopů. Chtěli jsme jim představit konkrétní příběhy a silné momenty naší historie, aby sami přemýšleli nad důvody, proč jsou pathfindery právě oni.

Den první:

Neděli jsme věnovali organizačním záležitostem. Po odjezdu účastníků prvního tábora jsme zkontrolovali stav tábořiště a přepočítali stany. A pak jsme ubytovali nově příchozí. Začátek tábora jsme chtěli pojmut trochu jinak, než je obvykle zvykem. Proto jsme s sebou vzali projektor a na úvod jsme překvapeným účastníkům stanového

tábora uprostřed přírody promítli skautský film s názvem Skauti bez lilie. Šlo o příběhy několika skautských vedoucích a jejich oddílů během komunismu – zejména v období 60. a 70. let. Když film skončil, už byla skoro tma. Přesunuli jsme se k ohni k úvodními rituálu. Někteří z vedoucích vyprávěli, co pro ně znamená či neznamená pathfinding. Účastníci měli za úkol přemýšlet nad tím, jestli daný vedoucí je dle jejich soudu správným pathfinderem, nebo není. Záměrně jsme výsledek uvažování každého účastníka nekomentovali a nechali jsme v něm odpověď zrát i během dalších dní. Protože i to jedna z velkých otázek – jak vypadá takový správný pathfinder?

Den druhý:

Dopoledne druhého dne jsme věnovali aktivitám a workshopům. Mezi nimi byla například diskuze o historii skautingu, duchovní ztišení, seberozvojové aktivity, zálesácké dovednosti, a také výuka chirurgického šití.

Odpoledne nás čekala první hra, uvedená scénkou: Přijel mezi nás bratr Svojsík, zakladatel skautského hnutí v Čechách! Prohlédl si naše tábořiště a ukázal nám vynálezy, se kterými se setkal během své návštěvy Anglie. Pak nás vyzval, abychom se po jeho vzoru pokusili vyrobit různá táborová vylepšení a udělátka. A protože nám to šlo, ve druhé části jsme se zúčastnili prvního Svojsíkova závodu, kde jsme změřili síly v pěti různých disciplínách.

Den třetí:

V úterý jsme po obědě plánovali vyrazit na takzvanou dvoudenku. Jde o pochod s přespáním v horách pod širým nebem. Letos jsme se rozhodli, že účastníky seznámíme s osudy skautů, kteří byli po nástupu komunismu vylákáni k překročení severních hranic a pak zastřeleni komunisty. Jednotlivé skupinky táborníků dostaly instrukce o cestě a příběh, rozdělený do několika obálék. Vždy po přečtení části příběhu byla možnost diskutovat. Cílem všech tras byl pomník uprostřed hor, který ty dávné skauty připomíná.

Den čtvrtý:

Po návratu z dvoudenky si všichni odpočinuli a nabrali síly na večerní program. Aby totiž nešlo jen o vzdálené povídání, pozvali jsme na tábořiště několik hostů. Prvním z nich byl Dawy, se kterým jsme si vyprávěli o jeho životě i o tom, co pro něj znamená být pathfinderem. Jsme rádi za příjemnou diskuzi, která nám dlouholetého předsedu Klubu Pathfinder ukázala v jiném světle.

Den pátý:

Čtvrteční dopoledne bylo znovu věnováno aktivitám a workshopům. Odpoledne jsme se ale přesunuli opět do historie – tentokrát do doby konce druhé světové války. Ve scénce jsme byli svědky bojů na pražských barikádách, kde skauti pomáhali bojovníkům v první linii. Po scénce jsme si zahráli upravenou hru na vlajky, kdy během samotných bojů bylo možné plnit množství podpurných úkolů v okolí. Chtěli jsme tak ukázat, že přestože pomoc s sebou mnohdy nesla velké riziko, skauti mnohokrát nasazovali své životy pro ostatní.

Večer jsme u ohně přivítali dvojici Penguin a Pupík, se kterými jsme kromě dětství „řešili“ i vojnu a začátky pathfindingu v Čechách.

Den šestý:

V pátek se už tábor začal chýlit ke svému konci. Dopoledne jsme se věnovali kromě aktivit a workshopů i přípravě slavnostního ohně na sobotu. Odpolední hru jsme věnovali zakládání vlastní, nové organizace. Každá skupinka měla za úkol nejen založit, ale i rozběhnout svoji vlastní organizaci. Od všech povolenek a návštěv úřadů přes stanovy a cíle až po představení se na obci či natočení reklamy. Do toho všeho přijel zakladatel českého Klubu Pathfinder Jerry – Jaroslav Šlosárek, kterého jsme pozvali nejen na páteční večer, ale i na celou sobotu. V pátek večer jsme u ohně probrali, kdo Jerry vlastně je a jak je jeho život spjatý s pathfinderingem.

Den sedmý:

Sobotní dopoledne jsme světili do režie Jerrymu. Vypravili jsme se spolu s ním do hor a na několika zastávkách k nám měl krátké promluvy, kterými nám představoval svůj vztah k Bohu, a také to, jak se Pathfinder postupně vyvíjel v organizaci, kterou je dnes.

Odpoledne jsme věnovali dalšímu skautskému filmu. Nesl název Hledání lilie, byly to další příběhy skautských vedoucích, tentokrát z doby obnovování Junáka v devadesátých letech. Jednou z odštěpených organizací je právě Klub Pathfinder. Po filmu jsme s Jerryem diskutovali o detailech týkajících se naší organizace.

Každý tábor končí slavnostním ohněm, a bylo tomu tak i u nás. Mladé pathfindery, kteří se rozhodli slibovat, určité potěšilo, že mohli slibovat právě do Jerryho rukou. A my ostatní jsme zase byli rádi, když jsme mohli Jerrymu předat ocenění v podobě Březového lístku druhého stupně za jeho celoživotní přínos Klubu Pathfinder.

V závěru jsme se vrátili zpět na začátek. Kdo že to je ten pathfinder? Dospěli jsme k názoru, že to nejde měřit nebo

soudit. Pathfinder je ten, kdo hledá cestu. Kdo je otevřený novým zážitkům. Jsme to my všichni, kterým jde o něco víc, než jen sedět na židli někde doma.

Za oddíl Penguins Jakub Fraj

Oddíl Penguins

je jedním z oddílů středočeské oblasti Zlatý střed, který byl založen v roce 1995. V jeho vedení se postupně vystřídal Jaroslav Bartoš zvaný Penguin, Honza Bezděkovský a současný vedoucí Jakub Fraj. Oddíl

aktuálně čítá přes sto členů, kteří se scházejí ve dvou družinách – Kolibříci a Penguins Seniors.

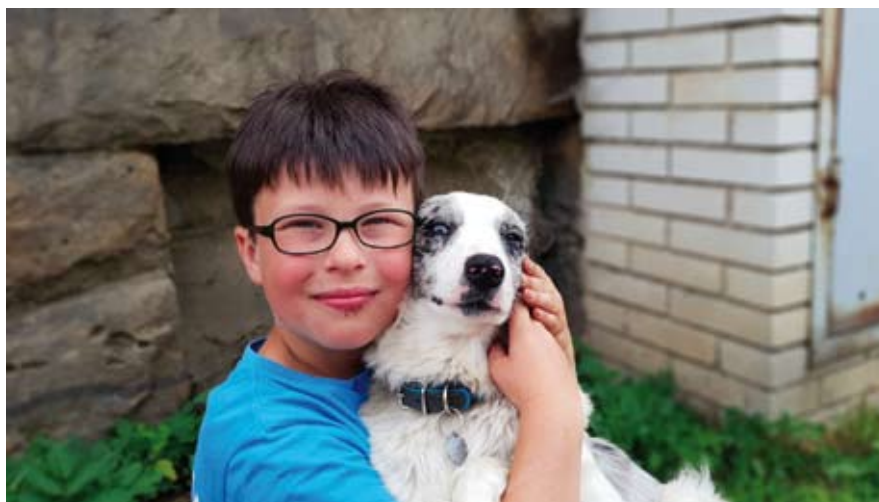

Kromě schůzek, víkendových akcí a výletů během školního roku oddíl každoročně pořádá tzv. Tábor ZS, kam se sjíždí pathfindery nejen z oddílu Penguins, ale i z oddílu Beroun či jiných oblastí. Tábor je určen pro mladší účastníky, kterých je obvykle do 50. Tábor ZS Speciál je určený pro starší účastníky, trvá o týden déle a je komornější.

www.kp-penguins.cz

www.facebook.com/038.penguins.

Mladí chovatelé bilancují LÉTO

V letošním poněkud zvláštním roce zahájili naši mladí chovatelé léto už 10. června, kdy se vrhli na další část lesa na Salmově, aby jej zbavili nemalého množství odpadků všeho druhu. A nebyly to pouze klasické plastové a skleněné láhve, ale především další pneumatiky, tentokrát podle velikosti bezesporu traktorové. Kdopak je tam asi mohl nechat? Nasbíraný odpad jsme po vytrídění předali do sběrného dvora města Mikulášovic.

Tradičně největší akcí sezóny byl už 37. ročník stanového tábora se zvířaty, který se uskutečnil ve dnech 12. 7. – 1. 8. na táborové základně spolku na Salmově. Letos se jej zúčastnilo 47 dětí, o něž se staralo 11 dospěláků, kteří měli s sebou devět pejsků, osm morčat, tři králíky a dvě kočky. I přes

nutná opatření spojená s koronavirem byl i letos tábor mezinárodní, když se jej vedle převahy tuzemských zúčastnili i táborníci z Německa, Francie, Ruska a Ukrajiny. Společně strávili tři týdny bohatého programu plného her, vědomostních soutěží, a především pobytu v lese a u vody. Nezapomněli jsme ani na obvyklý úklid lesa po neukázněných návštěvnicích. Příznivé počasí umožnilo i uskutečnit tradiční hasičské odpoledne, a tak si táborníci mohli užít mimořádnou

sněhovou nadílku. Součástí tábora byl i celodenní výlet do Terezína, kde pod vedením zkušených průvodců absolvovali prohlídku Malé pevnosti, seznámili se s její tragickou historií a položili věnec u památníku obětí tohoto koncentračního tábora. Tento projekt byl realizován ve spolupráci s Koordinačním centrem česko-německých výměn mládeže Tandem s podporou MŠMT. Tábor rovněž podpořilo Město Mikulášovice, kterému jsme za podporu velice vděční, i když nám neumožnilo zrovna v letošním složitém roce využít ke sprchování táborníků sportovní halu.

V průběhu tábora se i letos uskutečnila výstava zvířat mladých chovatelů z Mikulášovic a okolí, a to nejenom účastníků tábora se zvířaty. Návštěvníci tak mohli spatřit pejsky, hlodavce, králíky, terarijní živočichy a pro zpestření i koníka, oslíka, kozičky a ovečky. Tradičně se soutěžilo o krásné poháry a věcné ceny. Mezi králíkáři si odnesl ocenění Martin Belušiak, mezi pejskaři Jakub Frejlach, mezi vystavovateli hlodavců Anastázie Vitvarová, která zabodovala i mezi teraristy a vystavovateli koníků, oslíků, koziček a oveček. Všichni uvedení jsou členy našeho kroužku mladých chovatelů. Ocenění si odnesl i další terarista Josef Horák z Jiříkova. Výstava proběhla na velmi hezkém místě na zahradě u Vitvarů v Mikulášovičkách, jelikož obvyklé prostory v horní škole jsme museli v době tábora vyklidit. Navštívilo ji 37 platících dospělých diváků a dalších

bezmála 60 dětí a mládeže bezplatně. I když zrána nebylo počasí akce příznivě nakloněno, vyčíslo se, a tak odpolední show se zvířaty, převážně psy, proběhla velmi úspěšně. Mezi sponzory akce patří Město Mikulášovice a Pivovar Kocour z Varnsdorfu, jehož limonády pro táborníky neměly konkurenci; tímto jim moc děkujeme!

Protože se náš spolek věnuje především dětem a mládeži se zájmem o zvířata a přírodu, nebylo divu, že jsme se zhostili – za významné pomoci Mladých chovatelů zvířat p.s. Mikulášovice – i pořádání letošního

Národního kola chovatelské vědomostní soutěže o zvířatech pro děti do 18 let. Během krátké doby se nám podařilo akci připravit i získat pro ni potřebnou podporu, aby se jí mohly děti, které se na ni po celý uplynulý rok připravovaly, zúčastnit. I když i zde se podepsal negativně letošní mimořádný rok, přihlásilo se na ni celkem devět družstev. Uvítali jsme, že se do hodnotící komise zapojil i zdejší učitel ZŠ Petr Pánek, který nám významnou měrou pomohl při hodnocení písemných prací soutěžících, což byla jedna z disciplín olympiády. O zbylé tři – hodnocení odborných testů, poznávačky plemen a druhů zvířat a veřejné prezentace své odborné práce – jsme se již postarali sami. Součástí každého národního kola bývá i doprovodný program. My jsme pro

účastníky připravili výlet Šluknovským výběžkem. Z Mikulášovic přes nejsevernější bod republiky v Lobendavě-Severním, přes zámek ve Šluknově, baziliku ve Filipově, překrásnou expozici betlémů v Jiříkově až po návštěvu u našich přátel, chovatelů psů, poštovních holubů, drůbeže, králíků, a především okrasného ptactva ve Filipově. Samozřejmě že olympionici nevynechali ani prohlídku Nožírského muzea u nás v Mikulášovicích, ani koupání na koupališti, protože počasí akce mimořádně přálo. A protože letošní rok byl i pro naše město významný výročí osvobození od německého nacismu, položili olympionici v sobotu 8. 8. věnce na památku osvoboditelů u hrobu neznámého vojína na hřbitově v Mikulášovicích a u památníku osvobození na mikulášovicím náměstí! Velmi nás potěšilo, že záštitu nad akcí převzaly významné osobnosti regionu, jako jsou hejtmán Ústeckého kraje Oldřich Bubeníček, senátor parlamentu ČR Zbyněk Linhart a starostka Města Mikulášovice Miluše Trojanová.

Pro nás, jako pro pořadatele akce, bylo velice důležité, jak se naše družstvo umístí, jak se zúročí dlouhodobá práce našich dětí při získávání vědomostí o chovaných zvířatech.

Proto bylo přímo fantastické, když po vyhodnocení všech částí olympiády naše družstvo ZO ČSCH chovatelů koček Mikulášovice získalo 1. místo, před ZO ČSCH chovatelů koček Praha 8 a ZO ČSCH Horšovský Týn. Pro úplnost ještě uvedu, že na dalších místech se umístila družstva ZO ČSCH Staňkovice, Domu dětí a mládeže Praha 2 a ZŠ Sadová v Čáslavi. Ti, díky kterým jsme zvítězili, byli: Tereza Benátská (akvaristika), Jakub Frejlich (kočky), Daniela Hentschelová (teraristika) a Marcela Shánělová (psi). Všem jim za vzornou reprezentaci děkujeme, stejně tak i celému organizačnímu štábu a za podporu hlavnímu partnerovi akce: <http://www.volnocasuj.cz>, Dobrovolnému svazku obcí Sever, Městu Mikulášovice, Mladým chovatelům zvířat, p.s. Mikulášovice, ZO ČSCH chovatelů koček Praha 8, Pivovaru Kocour s.r.o. Varnsdorf, Bayer s.r.o., Oddílu TOM Mikulášovice, Judaica – store Mikulášovice a Ovoce-zelenina Monika Kremlíčková Mikulášovice.

Před námi jsou ještě mnohé akce, jako další úklid lesa na Salmově v sobotu 19. 9. 2020 v rámci celosvětového úklidového dne, účast v celostátní akci 72 hodin – Ruku na to! (výsadba stromků v Mikulášovicích 14. 10.), a především tradiční podzimní výstava zvířat mladých chovatelů, která se uskuteční tentokrát v termínu 31. 10. v malém sále Slovanského domu v Mikulášovicích, kde budou mezi sebou soutěžit děti z obcí a měst Šluknovského výběžku. Na přání našich letošních táborníků uskutečníme po letech opět i vánoční tábor ve Mšeně.

Vlastimil Jura,
předseda spolku
Mladí chovatelé zvířat, z.s.
foto archiv spolku

Letos TOMÍCI makali na jihu Čech

Tradiční letní brigáda tomíků

Letos jsme brigádničili v Rožmberku, na základně, kterou nám stavba bohdá předá v zimě a kterou slavnostně otevřeme na konci května či v červnu 2021. Základna je to krásná, hrad i městečko jsou malebné. Náš dům stojí hned u mostu, za ním je ještě jeden domek, zgruntu přestavěný z původního vejminku.

A zahrada? Na té se právě makalo. Byla plná dřeva ze starých krovů. Považte. Dvě stě let staré trámy, které už nešly zachránit, prastará futra, okna... Mně a mladému antikváři Václavu Holému z královehradeckých Pěšinek to rvalo srdce, ale muselo to pod pilu. Zub času byl nemilosrdný. Dakotský Ořas vymyslel ve svahu skvělý amfiteátrík. Navršila se hlína, utemovalo se to dřevem i železem – a najednou je tam malé ohniště a sezení pro třicetku tomíček a tomíků. Když v noci zapálíte oheň, máte nad hlavou hvězdy, pod sebou Vltavu s Rožmberkem a vpravo, téměř

na dosah, osvětlený hrad pánů z Růže, zatají se vám dech. Mára Kuskov odjel s partou sekáčů a štípačů dvakrát do Pořešína, tam bylo také co dělat. Šikovné slečny z Brandýsa a Kamenického Šenova pak opovrhly klasickým vzděláním a spárovaly a spárovaly. V chladu chodby, která je nejstarším dochovaným místem domu, trumflý myslím i zkušené zedníky. Další borci zasypávali nopovou folii, štípali a nekonečné hodiny (opakuji, nekonečné!) vytahovali hřebíky ze dřeva. Stovky hřebíků. Tisíce hřebíků.

Motýl přiletěl z Opavy a s ním dívka Anežka. Připravili nám úžasnou přednášku podle kronik starého Březana. (*Václav Březan, asi 1568 – asi 1618, byl rožmberský archivář, knihovník a kronikář, pozn. red.*) Přítomní brigádníci jim doslova viseli na rtech, když povíдали o požárech renesančních vsí, povodních, kroupách, požárech, první manželce Viléma z Rožmberka, požárech, druhé manželce Viléma z Rožmberka, požárech... Nikdy na to nezapomeneme. Všechno bylo tehdy dřevěné a doškové...

Stačili jsme též splout Vltavu z Vyššího Brodu na Pískovnu, dobrých 25 km. Svítlo sluníčko, a tak občasná cvaknutí byla spíše zpestřením. Vyšlápli jsme na zámek, občas si dali pivo, pili hodně kafe, které nám Kudrnáč přivezl z pražské kavárny.

Nesmím zapomenout na Ofélii. Je jí 40 a víc a přesto všechny ty mladé hady zaujala a pobavila. Hned čtyřikrát. Jasně, myslím tím slavnou vodáckou bibli Zdeňka Šmída. Četli jsme si ji po večerech.

Dobrá práce, pěkný týden.

text a foto Tomáš Novotný
Asociace TOM

Hronovští LOTŘI objevovali řeku Moravu

Ke každému létu neodmyslitelně patří sjezd vody. Vodáci má u Lotrů dlouhou tradici, proto jsme se s našimi staršími kluky na takové vodácké dobrodružství vydali.

Bravurně sjíždíme peřejnaté horní úseky řeky Moravy a před sebou máme přes 60 km na vodě, které musíme zvládnout nejdéle za čtyři dny. Později se ale ukázalo, že to naše krátké putování nebude taková legrace. Čelíme nástrahám počasí, přenášíme 17 jezů a všechny své věci včetně stanů, jídla, spacáků si vezeme na lodi. Stačilo by jediné „cvaknutí“ a z nadšeného dobrodruha se náhle stává promočený dobrodruh.

Každý den v jiném kempu, každý den stavění a bourání celého tábořiště, jídlo si připravujeme ve dvojicích na plynovém vařiči. Na každém jezu na řece je třeba těžkou loď nejprve vyložit, pak přenést a opět naložit. Ubývají síly a řeka nám chystá mnoho překážek na přenášení a obeplutí.

A pak, když už si říkáme, že jsme na konci, nastoupil jeden malý drobný nepřítel. Komár. Tisícovky komárů. V úseku, kde již řeka moc neteče a kroutí se v zapadlých údolích malebné Moravy, sháníme na poslední chvíli obchod a vykupujeme poslední repelenty.

Po čtyřech dnech plavby jsme v cíli naší cesty – v Olomouci. Jsme unavení, plní štípanců, spálení od slunce, ale rádi, že jsme spolu. Za tu krátkou dobu jsme se hodně poznali a každý se o sobě a ostatních dozvěděl hodně věcí.

Lotři po týdnu dovedou postavit stan za tři minuty, složí si plynový vařič a uvaří si večeri, dokážou se postarat o svoje věci, každý den vybalují a zabalují tábořiště, večery tráví u ohně a povídání.

A když se „přenáší jez“, vzájemně si pomáhají. Tady se tvoří životní hodnoty a postoje.

Už se zkrátka nemůžeme dočkat, kam si naplánujeme další vodácké putování na příští léto. Ostatně třeba právě vaše dítě bude také u toho. V září totiž přijímáme nové členy. Tak přijďte!

Karel Neuschl, TOM Lo3 Hronov
foto Tomáš Buriánek

Pionýrské léto 2020 Z VÍCE ÚHLŮ

Letní prázdniny jsou v Pionýru především čas táborů, to je známá věc. Jsou ale také obdobím přípravy celoroční činnosti i dalších aktivit.

To vše platí zvláště v roce, kdy si připomínáme 30. výročí obnovení samostatné činnosti Pionýra. Ovšem tradice je věc jedna a neběžná- epidemická situace nám leccos změnila. I tak se pojďme na ty letošní prázdniny podívat z několika různých pohledů.

Trochu jiné tábory

Pionýrských táborů letos bylo přes 280 a táborníků přibližně 17 300, což jsou zhruba čtyři pětiny ve srovnání s předchozími lety. Ubylo především putovních táborů a projevilo se omezené uvolňování vedoucích z práce. Na táborech, které proběhly, byla pochopitelně uplatněna letošní mimořádná opatření, která prověřila řada kontrol z hygienických stanic. Ač je každá taková kontrola jiná, lze je

shrnout tak, že proběhly bez zjištění závažných problémů, a také bez snahy nachytat vedoucí na drobnostech. Jedna pionýrská vedoucí z Moravskoslezského kraje popsala letošní zkušenosti takto: „Už nástup na tábor byl delší. Vstupní filtr jsme prováděli v místním kině, jedním vchodem děti přicházely a druhým odcházely. Mezitím na jednom místě rodiče vyplnili přímo při odjezdu bezinfekčnost a doplnili drobnosti v přihláškách. Druhé stanoviště tvořili zdravotník s pomocníkem, kteří prováděli běžnou kontrolu a měření teploty, vybírali léky a průkazky pojišťoven. Samozřejmě jsme promítli všechna pravidla do chodu kuchyně, služeb, úklidu a podobně. Po dvou kontrolách z hygieny, které byly obě bez problému, musím říct, že se letos rozhodně vyplatilo mít papíry v pořádku...“

Ač se opatření jako užívání dezinfekce apod. dotkla táborových aktivit a her jen minimálně, výraznější změnu v táborovém životě znamenal omezený kontakt s okolním světem. Konkrétně šlo o doporučení zrušit nejen individuální návštěvy, ale především návštěvní dny (často tradičně spojené se zvláštním programem pro rodiče) i výlety například do měst nebo na veřejná koupaliště.

Táborová dobrodružství stále na prvním místě

I když situace tábory poznamenala, jejich podstata je už desítky let stejná. Připravit dětem parádní zážitky a zároveň je naučit něco nového. Základem programu mnoha pionýrských táborů

jsou proto propracované tematické hry, známé jako „celotáborovky“. Díky nim mohou děti cestovat v čase, prostoru i fantazii a prožívat neuvěřitelná dobrodružství. Náměty jsou historická období, cestování kolem světa a objevování jeho tajemství, fantastické příběhy inspirované známými knihami a filmy a mnoho dalšího. Jaké legendy jsou populární letos, jsme se zeptali předsedy Pionýra Martina Bělohlávky: „Letos je kvůli epidemii táborů o něco méně, ale stále jde o téměř tři stovky, takže v součtu je to ohromné množství námětů a her. Najdou se mezi nimi klasiky jako Divoký západ a indiáni, řecká mytologie, případy Sherlocka Holmes, pohádky či cesta kolem světa anebo i do vesmíru, stejně jako příhody Asterixe a Obelix, Harryho Pottera a mnohé další. Záměrem je vytvořit atraktivními příběhy zajímavou kulisu pro výchovnou práci. Při prožívání takových dobrodružství se děti dokonce i učí s radostí.“

Víc než půl století tradice

Řada pionýrských táborů má tradici delší než padesát let, jeden z nich ale letos oslavil dokonce 65. výročí. Tábor Kamenec náhodských pionýrů totiž stál nad řekou Zdobnicí v Orlických horách už v roce 1955. Právě o něm, o dětech a jejich životě v táboře vyšla kniha Jana Mareše „Stromy rostou do nebe“.

Dnes se snadno zapomíná, že už od 50. let minulého století byly mnohé pionýrské oddíly a tábory prostorem, kde se děti mohly naplno věnovat i ak-

tivitám nepoplatným době – turistice, tábornictví, poznávání přírody... Učily se spolupracovat v týmech, navzájem si pomáhali, prožívaly báječná dobrodružství. Nadčasovost takové činnosti dokládá i skutečnost, že některé z těchto skupin a oddílů v ní pokračují už desítky let. Typickým příkladem je právě Pionýrská skupina Náchod a její LT Kamenec. Tamní vedoucí si nikdy nenechali moc mluvit do své činnosti. Před rokem 1989 si, stejně jako mnoho dalších „skupinářů“ a „oddíláků“, opakovaně vyslechli, že by měli být víc angažovaní. V současnosti zase se svou lehce vojenskou disciplínou mohou působit jako z jiné doby. A přitom dělají stále podobnou činnost tak, jak dává smysl vedoucím i dětem, po svém...

Ač situace neumožnila plánovaný slavnostní ročník tábora s návštěvami mnoha hostů, výročí oslavili náhodští pionýři se všemi táborníky, rodiči a kamarády 22. srpna.

Vzdělávací dny

Pionýrská letní činnost nejsou jen tábory. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyzvalo spolky pracující

s dětmi a mládeží, aby uspořádaly tzv. vzdělávací dny, které by dětem trochu pomohly s návratem do školních lavic po pauze vynucené epidemií. Pionýři výzvu samozřejmě přijali a uspořádali přes padesát takových aktivit. Většina z nich proběhla v srpnu a byly tak i přípravou na rozběh oddílové činnosti v září.

V duchu zásady škola hrou pomáhaly s náplní programu vzdělávacích dnů vedoucím mimo jiné i aktivity ze souboru námětů Výpravy za poznáním.

Zdá se nám potřebné zdůraznit ještě jednu věc: Kdovíproč se ve veřejném prostoru objevil názor, že Pionýr má vazby na konkrétní politickou stranu. Považujeme proto za potřebné i zde připomenout, že v Programu Pionýra je již třicet roků zakódována a s radostí realizována zásada nezávislosti na jakékoli politické straně, hnutí či náboženství.

Jakub Kořínek, Pionýr

Tak trochu JINÉ PRÁZDNINY

Letní prázdniny 2020 se od těch předchozích lišily! Cestování, rodinné dovolené, tábory a další aktivity měly trochu jinou podobu než v letech předchozích. Spolky pracující s dětmi a mládeží se své činnosti nevzdávaly a v různých podobách se jí věnovaly i v době „covidové“.

Jendou z nových aktivit byly i tzv. vzdělávací dny, které absolvovalo 117 účastníků z toho 90 dětí, 22 vedoucích a lektorů v jednom a pět externích lektorů. Cílem vzdělávacích dnů bylo zmírnění dopadů na vzdělávání dětí v souvislosti s uzavřením škol z důvodů pandemie nemoci Covid-19. Také v rámci Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS) se konalo patero čtyřdenních vzdělávacích dnů. „Malou přípravu“ na školní výuku zorganizovaly sbory dobrovolných hasičů (kolektivy mladých hasičů) z Dolní Cerekve, Petrova a Blatnice, Zahořan, ve spolupráci s OSH Praha-západ, Pískové

Lhoty ve spolupráci s SDH Bludov a z Kolečovic. Tři akce se konaly podobnou formou jako tzv. příměstské tábory, tj. s každodenním docházením do klubovny nebo venkovního areálu. Dva byly pobytové. Účastníci byly děti a mládež

ve věku 6–18 let, členové SH ČMS i děti neorganizované. Každý den absolvovaly osmi hodinový program rozdělen do dvou částí: vzdělávací a volnočasový. Hlavní zaměření vzdělávacích dnů nebylo monotematické (jazykové, technické nebo přírodovědné), ale bylo kombinované. A tak se v nejrůznějších formách objevovala témata jako první pomoc, zdravotěda, chování při mimořádných událostech, zásady chování v přírodě, environmentální výchova, tvůrčí činnost a kreativita, naučné výlety, pohybové činnosti, moderní technologie (zejména práce s 3D tiskárnou), dopravní výchova, naše vlast, matematické hrátky, český jazyk hrou. Jeden z vedoucích SDH Zahořany o náplni vzdělávacích dnů řekl: „Po do-

polední části, kdy jsme hravou formou zabrousili do matematiky, českého jazyka nebo přírodních věd, se děti ohromně těšily na odpolední praktické věci z života hasičů a záchranářů. Každý den je čekaly ukázky práce složek IZS a vždy si mohly něco nového vyzkoušet. Krásnou závěrečnou tečkou byl výlet do Železničního muzea v Lužné.“

V Kolečovicích děti dopoledne pilně pracovaly s výukovými pomůckami a pracovními listy na záchranářská témata. Velký úspěch měla přednáška a praktický nácvik první pomoci, střelba nebo vycházka po křížové cestě kolem obce nebo výlet do rakovnického muzea.

Jak uvedla vedoucí tohoto SDH Markéta Holá: „Děti si ten týden náramně užily. Strávily spolu spoustu času. A vlastně jsme si to užili i my, vedoucí. Nikam jsme nespěchali.“

Účastníci pobytové akce z Blatnice a Petrova si užili spoustu topografie, kdy se jí věnovali nejen učení, ale také praktickým využitím při přesunu na odpolední výlety podle azimutu, například na farmu Bobík nebo na technickou památku větrný mlýn v Kuželově.

Pískolhotští hasiči odjeli do Bludova. V jejich programu byla například návštěva stezky poznání v korunách stromů nebo třeba blok o první pomoci, kde si děti mohly samy vyzkoušet práci s „Andulou“, tedy umělé dýchání i masáž srdce.

Jak zhodnotila vzdělávací dny náměstyně starosty SH ČMS Monika Němečková? „Vzdělávací dny byly trochu jinou prázdninovou aktivitou, než obvykle realizujeme. Ani čistě volnočasová, ani tábor, ani sportovní soustředění. Prostě kombinace všeho. Cenná byla pro nás spolupráce s učiteli, aplikace metod, samo vzdělávání i výuka metodou ‘dětí dětem’. Moc jsme si to užili, nebylo to pro nás nutné zlo. Zkusili jsme a možná budeme v budoucnu i pokračovat.“

Jaroslava Čechrdlová, SH ČMS

HASIČSKÝ tábor Morava podvacáté

Letos se konal již XX. ročník letního hasičského tábora Morava – a opět v krásném lesním areálu rekreačního zařízení Chata pod věží v Radíkově u Olomouce.

Uskutečnil se v termínu 9.–19. 8. 2020 a zúčastnilo se ho celkem 112 osob, z toho 86 dětí, 11 instruktorů, osm vedoucích, dvě zdravotnice, čtyři TYBYS (technická četa) a jedna hlavní vedoucí – moje maličkost.

Děti, vedoucí a instruktoři – všichni jsou hasiči a jsou z celé České republiky (Praha, Liberec, Opava, Česká Ves, Brno, Litomyšl a nejvíce z Olomouckého kraje – Klopotovice, Hlubočky, Skrbeň, Služín, Vrahovice, Náměšť atd.) Program máme již za ty roky docela „vychytaný“, takže i časově náročný, ale když je takový tým lidí, jaký se sešel letos – včetně našich odchovaných 11 instruktorů – tak je to pak paráda, užívat si celý tábor společně! Jedním z cílů našeho tábora bylo uspořádat závody na 60m. Díky ochotě, obětavosti a dlouhodobé spolupráci s SDH (*Sdružení dobrovolných hasičů, pozn. red.*) Trusovice, jehož členové zajistili překážky na dvě dráhy pro trénování během tábora, si děti vše po dlouhé pauze mohly zopakovat. A další velké díky a poklona náleží cca 15 členům SDH Hlubočky, kteří pro nás ve svém areálu ve spolupráci s obcí tyto závody připravili k neskutečné pohodě všech závodníků, rozhodčích... No prostě super!

Na nedělní závody přijal naše pozvání člen VV SH ČMS (*týká se Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, pozn. red.*) br. Jiří Zips. Ten nám v úvodu závodů popřál mnoho úspěchů, ale pomohl na chvíli i jako rozhodčí v cíli, když se nám jeden z nich zranil při běhu v dorostenecké kategorii. Při závěrečném vyhodnocení předával společně se starostou SDH Hlubočky Zbyňkem Brázdilem a hlavním rozhodčím Pavlem Pazderou ceny pořízené z dotace Olomouckého kraje včetně medailí a pamětních „placek“, které přichystala moje pravá ruka s. Lenka Trnková ze SDH Náměšť na Hané, současně i jedna z dlouholetých zdravotnic našeho tábora.

Poděkovat musím i všem svým TYBYSákům – technické četě ve složení Gregovský František (SDH Klopotovice), Miloslav Siegel (SDH Trusovice), Aleš Filipčík (SDH Přízřenice) a Miroslav Vystrčil (můj manžel ze SDH Dub nad Moravou). Bez jejich obětavosti, zkušeností a nevídaných nápadů jak vše rychle přestavět, zrealizovat a zabezpečit – to by prostě nešlo. Takže hoši, velký dík!

Mohu říci, že jsem si letos sama celoročně připravovaný tábor i přes všechny nástrahy a obavy z covid-19 prostě parádně s dětmi užila. A to až do poslední minuty, než

jsme se v slzách loučili a odjížděli ke svým domovům... Ale vzpomínky nám navždy zůstanou!

*Marcela Vystrčilová,
hlavní vedoucí Hasičského tábora Morava
a předsedkyně Spolku HATASPO, člen SDH Klopotovice*

Poděkování br. Jiřímu Zipsovi a dalším vedoucím, instruktorům a TYBYS

Fotky z tábora můžete zhlédnout na adrese
<https://tabor2010.rajce.idnes.cz/>

LÉTO v Prázdninovce

Ačkoliv to vypadá, že v letošním roce jde všechno od desíti k pěti, letní kurzy šly v Prázdninovce (Prázdninová škola Lipnice, PŠL, pozn. red.) spíš od pěti k desíti, a to nejen počtem účastníků.

Červencové kurzy jsme zahájili tradičně laděným prázdninovým kurzem Vlastní

cestou, kde účastníci zažili legendární lipnické hry, ale samozřejmě je čekaly také úplné novinky. Dále následovaly Outward Bound kurzy Time to Lead, River Adventure a Life Experience, které přichystaly účastníkům dobrodružství při zdolávání řeky Ploučnice, ale také putování Orlickými horami a poznávání sebe samých.

Srpen se pak odstartoval kurz Transition, který provedl účastníky desetidenním přechodovým rituálem a pomohl jim na cestě k jejich Mužství. Konal se také kurz ZaHRada a letní instruktorský kurz PŠL, ze kterého máme 17 nových absolventů!

Srpen pak završily kurzy Tady a teď a Quo Vadis, ve kterých účastníci zakoušeli sílu žití v přítomném okamžiku.

Ani v září jsme se neflákali a zrealizovali jsme Outward Bound kurzy Poloniny a Life Path.

Rovněž odstartoval náš Certifikovaný výcvik, tentokrát v Brně (další bude následovat od listopadu v Praze). Nechyběly ani zrealizované adaptační kurzy nebo vzdělávací kurz pro pedagogy, Jak na projektové vyučování.

A to pořád není všechno! V kapse máme dva nové projekty, které budeme realizovat v následujících třech letech.

Prvním z nich je projekt Prázdninovka buduje síť podporovatelů, který podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. V rámci

projektu se naučíme měřit dopad naší činnosti a získaná data následně využijeme pro tvorbu nové marketingové a fundraisingové strategie.

Druhým projektem je pak DEMOhráč, ve kterém se společně s organizacemi Crex, YouthWatch, Komunitním centrem Petrklíč a městem Nitra, budeme zaměřovat na posílení kompetencí v demokratické kultuře mládeže v Česku a na Slovensku.

Nalákali jsme vás na naše akce? Tak se vrhněte třeba na náš kurz Outward Bound kurz Winter Challenge, který má dokonce tři termíny.

Přihlášky najdete na našem webu. Těšíme se!

Natálie Durčáková

Prázdninová škola Lipnice, z. s.

foto Hynek Adámek, Emil Zvárik a PŠL

TÁBOR s malým OSLÍKEM

Farnost Vysoké Mýto letos uspořádala Tábor s malým oslíkem na Vranicích u Nových Hradů, v blízkosti Toulavcových maštálí.

Tábora se zúčastnilo celkem 34 dětí a celou dobu s námi tábořil i oslík (vlastně oslice jménem Naďa), na kterém se děti několikrát svezly.

Celotáborová hra nesla název „Putování s apoštolem Pavlem“ a celou dobu jsme si připomínali příběhy z jeho života. V jednotlivých etapách hry měly děti za úkol poskládat kostel sv. Pavla, najít v lese ztracené listy apoštola Pavla, zdokumentovat jeho cesty, postavit stany s vlastnoručně vyrobenými kolíky, zachránit ztroskotané a osvobodit zajatého křesťana.

S apoštolem Pavlem jsme také podnikli spoustu cest, například do Makedonie (tj. Proseče), kde jsme se snažili předat obyvatelům radostnou zvěst, ke „Středozemnímu

moří“, dále do Efezu (tj. Budislavi), kde jsme slavili mši svatou, atd.

Nechyběly ani bohaté výtvarné dílny pro děti a další podobné aktivity...

Jsme rádi, že jsme v letošním roce tábor nevynechali, a děti si tak mohly po měsících izolace doma užít část prázdnin v hezké přírodě spolu se svými kamarády.

*text i foto P. Pavel Mistr a Radka Blajdová
Římskokatolická farnost
– děkanství Vysoké Mýto*

S Janem Farským o pěti dnech PRO VEDOUcí

Rozhovor s poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Janem Farským (STAN), vůdcem skautského střediska Vatra v Semilech a bývalým starostou Semil.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky letos 29. května hlasovala o návrhu změny zákoníku práce. V rámci pozměňovacích návrhů byl předložen i jeden zásadní pro organizaci dětí a mládeže – možnost čerpat pět dnů dovolené navíc – hrazené státem, na které by měli nárok ti, kdo dobrovolně a celoročně pracují s dětmi a mladými lidmi.

Senát Parlamentu ČR odsouhlasil pět dnů dovolené pro dobrovolníky na tábory 10. června. Prezident republiky podepsal novelu Zákoníku práce 17. června 2020.

Novela nabude účinnosti od 1. ledna 2021.

Stál jsi u zrodu rozhodnutí, důležitého pro všechny dobrovolné vedoucí a pro všechny neziskovky, pořádající tábory.

Jak Tě vlastně napadlo zabývat se právě tímto problémem – tedy volnem, které dobrovolní vedoucí obětují na tábory?

Přivedli mě na to sdruženáři z Lomnice nad Popelkou. Popisovali mi, jak mají stále větší problémy se zajištěním vedoucích na sportovní soustředění, na tábory, jak brzo nebude mít kdo trénovat. Pokud pracovali ve státních podnicích, volno nějak získali, u soukromníků už to ale je těžší. Nadhodil jsem tuto možnost starostovi Junáka Josému a předsedovi ČRDM Alešovi, oběma se moc líbila, ale příliš naděje na prosazení jí nedávali.

Sám jsi skautský vedoucí. Jaká je Tvá osobní zkušenost?

Sedmým rokem vedu skautské středisko v Semilech a vedu i tábory. Tábory máme třítydenní. Dříve byli ve vedení zastoupeni více i státní zaměstnanci,

dařilo se je uvolnit na tábor nad rámec čerpání dovolené, postupně stojí vedení více a více na studentech.

Trápil Tě někdy tento problém? Nebo třeba vedoucí ve Tvém oddíle, středisku?

Dokázali jsme se s tím zatím vždy nějak vyrovnat. Někteří adepti na vedoucí ale samozřejmě s výhledem třítydenního tábora funkci vykonávat nechtěli. A rozumím jim. Dát ze čtyř týdnů dovolené tři na tábor je moc... Toto přirozeně vedlo k tomu, že vedoucí jsou kvůli současné právní úpravě zpravidla buď studenti, nebo státní zaměstnanci, které se mi docela dařilo uvolňovat.

Nepřijde mi ale správné, aby vychovávali děti ve skautu i jiných organizacích převážně zaměstnanci státu. Svět se tak dětem zužuje. Tato úprava rozšíří účast lidí ze soukromého sektoru na výchově mládeže. I to považuji za plus tohoto návrhu.

Bohužel se nepodařilo najít model pro proplácení pěti dnů živnostníkům, ale je to námět na další úpravu.

Jak podání návrhu probíhalo? Co mu předcházelo?

Už asi před dvěma lety jsem nejdříve oslovil Aleše Sedláčka a vymýšleli jsme nejvhodnější variantu – proplácení dovolené? Daňový bonus? S výsledkem jsem se obrátil na MŠMT, kde pomohli s formulací pozměňovacího návrhu. A pak jsem čekal, až se bude

projednávat zákoník práce, abych tam tu změnu prosadil. Příležitost se naskytla letos na jaře.

Bylo těžké pozměňovací návrh prosadit?

Z počátku se to zdálo nemožné, ale jak jsem začal obcházet poslance ze všech politických stran, vypadalo to lépe a lépe. S pomocí Aleše Sedláčka jsme vytipovali klíčové poslance, kteří mají blízko k mládeži, a ty jsem postupně obcházel. A jak jsem oslovoval jednoho poslance po druhém, šance na prosazení byla větší a větší. Velkým pomocníkem byl Radek Zlesák, který mi prošlápl cestu k ANO a Milanu Hniličkovi a Janě Pastuchové. A když jsem měl dostatek hlasů, stáhl jsem se, protože kdyby to byl příliš „můj“ návrh, na truc by ho mnozí nepodpořili. To je bohužel politická realita.

Pomáhal Ti někdo? Měl jsi nějaké spojení, na které ses mohl spolehnout?

Hodně pomáhal zmíněný Radek Zlesák, v Senátu pomohli hlavně skauti Lumír Kantor a Petr Holeček. Pomohli s tím, že zákon prošel Senátem bez zdržení, což byla podmínka některých podporujících.

Hrálo roli ještě něco dalšího?

Určitě. Ještě večer před schválením se tvrdě proti postavilo Ministerstvo práce a sociálních věcí s odkazem na dohodu, že na tripartitě (setkání vlády, zástupců zaměstnanců a zástupců zaměstnavatelů) slíbili, že nepodpoří žádnou změnu a že shodí i tento pozměňovací návrh. V tu chvíli bylo

důležité, že už návrh neměl podporu jen ve sněmovně, ale i u veřejnosti – v tom hodně pomohl Junák a ČRD M svojí kampaní na podporu.

Na poslední chvíli jsme ještě udělali ranní tiskovku, kde se všichni klíčoví hráči přihlásili k podpoře, a pak už to bylo skoro jisté. Ve stenozáznamu tak je k tomuto hlasování zapsáno: „Přihlášeno 179 poslanců, pro 165, proti 1. Návrh byl přijat. (Potlesk a výbuch nadšení zprava.)“

Jak dlouho vlastně celý proces trval? Od nápadu po schválení v Senátu?

Asi dva roky.

A na čem pracuješ teď?

Je toho víc, ale například vidím jako hrozně důležité dotáhnout změnu exekucí tak, aby nevyráběly dluhové otroky.

Plánuješ dál pokračovat ve skautském středisku?

Samozřejmě! Za posledních sedm let nás je dvojnásobek. V roce 2015 jsem obnovil skauting v Lomnici, dnes už tam mají tři oddíly přes 60 členů a možná se osamostatní ve vlastní středisko. Vloni jsme se ujali Chatky v Jizerské kotlině, kterou si postavili semilští vodní skauti v roce 1946, a teď ji opravujeme. 25. října budeme sázet Skautskou alej ke 100 letům skautování v Semilech, příští rok budeme slavit 100 let Junáka v Semilech – velkým skautským dnem v centru města, vy-

dáme knihu o historii našeho střediska a přímo já mám na starosti výstavu v muzeu, která bude mít vernisáž 2. dubna 2021.

A chtěl bych ještě dát energii Skautské rezervaci v Ralsku...

Nenudím se tedy ani skautsky ☺.

Držíme palce a děkujeme za rozhovor.

Ptala se Michala K. Rocmanová

foto Barbora Trojak,
archiv Jana Farského
a Ota Neužil prolight.cz

V roce 2015 udělila Česká rada dětí a mládeže Janu Farskému Cenu Přístav – ocenění pro zástupce veřejné správy a samosprávy za podporu mimoškolní práce s dětmi a mládeží.

ČRDM poslala **DOPIS** ministru Prymulovi

Česká rada dětí a mládeže reagovala na avizované omezování volnočasových aktivit v souvislosti se zhoršení koronavirové pandemie v České republice.

Předseda ČRDM Aleš Sedláček odeslal dne 30. září 2020 ministru zdravotnictví Romanu Prymulovi dopis:

Vážený pane ministře,
obracím se na Vás jménem České rady dětí a mládeže, která zastřešuje na 100 organizací pracujících s dětmi a mladými lidmi, kterých je více než 220 tisíc. Reaguji na Vaše sdělení v médiích o plánovaném omezování právě volnočasových aktivit. Naše oddíly, družiny, kluby fungují většinou v počtu okolo 20 osob. Naši činnost jsme od září zaměřili na aktivity venku. Vyzkoušeli jsme si, že jsme schopni bez problému zajistit základní hygienická opatření. Naše činnost není řízena školským zákonem, i když vzdělávání ve školách vhodně doplňuje. Výjimky, které by byly stanoveny pro školní a zájmové vzdělávání, (domy dětí a mládeže a střediska volného času) se na nás nevztahují. Děkuji, že výše uvedené informace vezmete v potaz.

S pozdravem
Ing. Aleš Sedláček
předseda ČRDM

K dopisu se spontánně připojily i další spolky a organizace, které zajišťují mimoškolní volnočasové aktivity pro děti a mladé lidi, například Pavučina, síť středisek ekologické výchovy (www.pavucina-sev.cz) nebo Cestovní kancelář Topinka, s.r.o., jeden z největších organizátorů dětských letních (nejen) táborů v ČR (www.Tabory.cz).

Nouzový stav, který začal platit v pondělí 5. října 2020, omezuje mj. počet osob v jedné skupině v místnosti na 10 osob, venku na 20 osob.

ČRDM

Schůzka **NA MINISTERSTVU**

V pondělí 7. září 2020 se na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy konala schůzka vedení tohoto úřadu se zástupci spolků.

Náměstek ministra Karel Kovář a státní tajemník Jindřich Fryč spolu s kolegy z odborů a oddělení, jichž se činnost

spolků nějak dotýká, vyložili Aleši Sedláčkovi, Martinu Bělohávkovi, Tomáši Novotnému, Ondřeji Šejtkovi a člence představenstva národní rady Vendule Nejedlé svou představu spolupráce a komunikace centrálního úřadu se spolky v oblasti financování, metodiky či investičních akcí. Pan náměstek anoncoval, že by letošní objem prostředků určených pro naši oblast měl zůstat zachován i v roce příštím, stejně tak programy, ve kterých jsou prostředky rozdělovány. K. Kovář nevyloučil mírný posun termínů vyhlášení a odevzdání grantů v oblasti neinvestičních akcí.

Šéf České rady dětí a mládeže požádal vedení resortu, aby pro rok 2021 zachovalo dosavadní strukturu dotačního programu, tedy umožnilo malým (místním) spolům vstoupit se svými projekty do dotačních výzev, jakkoliv je to pro ministerstvo administrativně zatěžující. Argument nejistoty stran financování od obcí a krajů v současné koronavirové situaci (a také vzhledem ke krajským volbám) pan náměstek přijal.

Přítomní se na schůzce dotkli otázek komunikace, přenosu informací, stability programů či výhledu ve státní strategii vůči mládeži v nejbližších dvou letech.

Schůzka se konala z iniciativy spolků. Připomeňme, že odbor mládeže byl zkraje roku po přechodu sportu pod samostatnou agenturu zrušen, nově funguje oddělení pro mládež.

text a foto Tomáš Novotný

ČRDM a dětský **OMBUDSMAN**

Česká rada dětí a mládeže podporuje vznik Ochránce práv dětí jako samostatné instituce

V takovém pojetí vidíme smysluplnou cestu, jak pomoci řešit dlouhodobé a systémové problémy v Česku ve vztahu k ochraně práv dětí, stejně jako podpořit děti samotné v jejich celostním zdravém rozvoji a přebírání vlastních odpovědností. Věříme, že dětský ombudsman pomůže k respektu a naplňování práva dětí na participaci ve věcech, které se jich bezprostředně dotýkají na úrovni rodiny, školy, komunity, státu a společnosti.

„Dětský ombudsman je pro mě instituce civilizovaného světa. Beru to jako dlouhodobý nesplněný závazek České republiky, když se přihlásila k Úmluvě o právech dítěte. Pokud se podíváme na úřad současného veřejného ochránce práv, tak nedokáže mnohdy ochránit nejlepší zájem dítěte. Je to dáno kapacitou úřadu i omezenými kompetencemi. Potřebujeme instituci, která bude nezávislá a zaměřená pouze na děti. Děti vyžadují specifický přístup. Tak jako nám přijde samozřejmé, že děti chodí k dětskému lékaři, potřebujeme dětského ombudsmana,“ říká předseda České rady dětí a mládeže Aleš Sedláček.

„Na základě sociologických dat (Šetření životního stylu české populace KANTAR Lifestyle 2018) víme, že s naplňováním vlastních práv není spokojeno až 13 procent mladých Čechů ve věku od 16 do 19 let, tedy více než každý desátý. Více se jedná o mladé ženy a také sledujeme, že s narůstajícím věkem u mladých dospělých nespokojenost mírně narůstá. Na řadu problémů je ale právě – lidově řečeno – zaděláno již v dětském a mladším věku,“ doplňuje Jan

Husák, vedoucí analytik České rady dětí a mládeže a člen Výboru pro práva dítěte Rady vlády pro lidská práva.

Pokud návrh bude přijat, začne platit od 1. 1. 2022. Dětského ombudsmana zvolí tajnou volbou Poslanecká sněmovna, ale kandidáty PSP navrhne Prezident ČR a Senát. Dětský ombudsman bude spolupracovat s Veřejným ochráncem práv. Bude mít sídlo v Praze a pobočky v Brně a Ostravě. Budeme ho moci kontaktovat přes web. Bude volen na šest let a jeho funkce bude neodvolatelná. Dětský ombudsman bude moci vstupovat do soudních sporů, což veřejný ochránce práv nemůže.

ČRDM

Pavel Trantina

ČRDM a NOMINACE do EHSV

**Babišův poradce expertem za neziskovky do EHSV?
V Bruselu to zřejmě vidí jinak.**

S nominací premiérova poradce Jaroslav Ungermana coby experta za neziskový sektor do Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) to skřípe. „Podle Evropské komise nesplňuje předpoklady k tomu, aby se mohl stát členem Evropského hospodářského a sociálního výboru,“ uvedl Český rozhlas – Radiožurnál s odvoláním na obsah neveřejného dokumentu komise, který má k dispozici. Kabinet Andreje Babiše v květnu schválil na místa expertů neziskových organizací do EHSV Jaroslava Ungermana a Jarmilu Dubravskou. Proti nominaci obou jmenovaných na místa zástupců svého sektoru se ovšem v červnu ohradila řada nestátních neziskových organizací, včetně České rady dětí a mládeže (ČRDM). Podle dřívějšího vyjádření předsedy ČRDM Aleše Sedláčka pro ČTK je Rada vlády pro nestátní neziskové organizace (NNO) nominovala jen třemi, respektive jedním hlasem z 23. Naproti tomu dosavadní členy výboru Pavla Trantinu a Romana Hakena, kteří získali po 18 hlasech, Úřad vlády z původní nominace stáhl. O této změně podle zástupců neziskovek tehdy rozhodl premiér z titulu své funkce předsedy vládní rady. Radiožurnál o manipulacích při nominacích do Evropského hospodářského a sociálního výboru přinesl v září obsáhlou reportáž. Nespokojeným neziskovkám se zatím nedostalo žádného vysvětlení, proč tehdy vlastně k zásahům do nominací došlo. „My se domníváme, že jsou oba zástupci spojeni se zemědělstvím a hájí spíše zájmy velkých podni-

ků. Takže za tím vidíme zájem posílit vliv a práva velkých podniků při vyjednávání evropské zemědělské politiky,“ citoval Radiožurnál Aleš Sedláčka.

Jarmila Dúbravská byla nakonec jako členka výboru akceptována. Kandidatura Jaroslava Ungermana byla vrácena k vysvětlení, o což se teď Úřad vlády snaží. Evropská komise poukazuje na to, že jako člen výboru nemůže zatupovat pozici vlády nebo jejího předsedy. ČR se snaží prokázat, že opravdu existuje Ungermanovo propojení s nestátními neziskovými organizacemi...

„Pro nás by to byla nová informace. Zatím jediná NNO, která se za nominaci Jaroslava Ungermana postavila, byla Nadace zemědělské fórum. Ta neplní ani svou zákonnou povinnost, tedy nemá v pořádku zveřejněné údaje ve veřejném rejstříku, o její činnosti se nedá nic dohledat a jediný ekonomický dokument, který má ve sbírce listin založený, je výkaz za rok 2019. Ten je ovšem vyhotovený na subjekt s jiným názvem a sídlem, nicméně se shodným IČ. Výkaz obsahuje pouze jediný příjem 80 000 Kč za ostatní služby. Výnos z nich navyšuje vlastní jmění, jinak jsou v něm všechny kolonky nulové. Poslední výroční zprávu zveřejnila nadace v roce 2003. Tohle pro nás není férová hra,“ zakončuje Aleš Sedláček.

Jiří Majer

foto archiv Pavla Trantiny

ČRDM k dění V BĚLORUSKU

Prohlášení ČRDM:

Česká rada dětí a mládeže stojí za mladými lidmi v Bělorusku. S obavami a zděšením sledujeme vývoj posledních dní a odsuzujeme veškeré násilí a brutalitu, která je používána vůči účastníkům poklidných demonstrací.

Tisíce lidí vyšly do ulic po vyhlášení výsledků prezidentských voleb v Bělorusku, které 9. srpna 2020 dle ústřední volební komise ovládl již po šesté Alexandr Lukašenko. Voleb se nemohli účastnit nezávislí pozorovatelé a události samotné předcházelo zadržování účastníků pokojných protestů, mezi nimi i mnoha mladých lidí. Počet zadržených se nyní vyšplhal až ke třem tisícům. Desítky lidí byly zraněny po násilném zásahu policie, jeden člověk zemřel. Bráněno je stále také v přístupu k internetovému připojení.

Jakožto členové evropské rodiny organizací dětí a mládeže vnímáme jako povinnost postavit se za Běloruskou unii sdružení dětí a mládeže (RADA) a za všechny mladé lidi a aktivisty v Bělorusku, kteří čelí masivnímu potlačování lidských práv a svobod. Vyzýváme k zastavení užívání násilí na účastnících pokojných demonstrací, k propuštění zadržených demonstrantů a k dodržování lidských práv v souladu s běloruskou Ústavou, Všeobecnou deklarací lidských práv z roku 1948 a s Mezinárodním paktem o občanských a politických právech z roku 1966. V neposlední řadě voláme po spravedlivých demokratických volbách.

ČRDM, 14. srpna 2020

Další podrobnosti nejen k výše zmíněným událostem najdete na stránkách www.adam.cz nebo www.crdm.cz

Ceny GRATIAS TIBI 2020

V pondělí 21. 9. byla pod pražským metronem na Letné předána Cena Gratias Tibi v pěti kategoriích.

Laureáty jsou:

- Kategorie Základní školy: **Dáme vaší tváři úsměv**
- Kategorie Střední školy: **Alpateam**
- Kategorie Do 30 let: **Mobilní aplikace Nepanikař**
- Environmentální kategorie: **Přestupní stanice**
- Cena České televize: **Youth, Speak up!**

Laureáty vybíraly odborné poroty. Výjimkou je Cena České televize – laureáta vybrala veřejnost v online hlasování.

Večer moderovala Ester Janečková, o hudební doprovod se postarala kapela Tata Bojs. Cenu předala loňská laureátka z projektu Konsent Johanna Nejedlová, reportér Janek Ru-beš, Milan Cais z Tata Bojs, norský velvyslanec Robert Kvile a ředitel organizace Člověk v tísni Šimon Pánek.

Na závěr večera vyjádřili přítomní podporu mladým lidem v Bělorusku.

Laureátům gratulujeme, ale naše díky patří všem mladým lidem z 80 projektů, které byly letos na Cenu nominovány.

Člověk v tísni, JSNS,

foto David Těšínský a Jožo Rabara

www.gratiastibi.cz

K novele INKLUZE

Otevřený dopis META, o.p.s.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) předložilo do meziresortního připomínkového řízení novelu vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nařízení vlády č. 75/2005 Sb. Novela vyhlášky zásadním způsobem mění možnosti podpory asistentem pedagoga. Nově vymezuje pouze úzký okruh dětí a žáků, kteří mají na tuto podporu nárok. Děti a žáci, kteří nerozumí vyučovacím jazyku, do této skupiny již nebudou patřit.

META, o.p.s. se připojila ke stanovisku České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání (ČOSIV) k návrhům na změny a zároveň v otevřeném dopise upozorňuje ministra školství na negativní dopady navrhovaných změn na děti a žáky s neznalostí či nedostatečnou znalostí vyučovacích jazyků.

„Mluvíme-li o inkluzi, tedy výuce, která vychází z potřeb všech žáků ve třídě a jejíž průběh umožňuje všem žákům se do výuky kvalitně a smysluplně zapojit, tak podpora asistentem pedagoga je pro učitele naprosto zásadní. Zejména pokud má ve třídě 28 až 30 žáků, několik s poruchami učení, další s různě náročnou rodinnou situací a vedle toho pak i žáka s neznalostí jazyka. Připravit se na takové hodiny bez asistenta pedagoga je pro učitele nadlidský výkon, který nemůže dlouhodobě podávat,“ říká Kristýna Titěřová, programová ředitelka META, o.p.s.

V otevřeném dopise upozorňujeme, že navrhované změny zásadním způsobem omezují nárok dětí a žáků z odlišného kulturního prostředí či jiných životních podmínek na podporu, kterou jim garantuje školský zákon (§ 16 ŠZ).

Kromě nároku na podporu asistentem pedagoga ztratí školy také možnost normovaného financování pedagogické intervence. V případě žáků s nedostatečnou znalostí jazyka se jedná o velmi potřebnou podporu, která umožňuje například individuální doučování slovní zásoby a obsahu z předmětů, díky čemuž se žáci mohou snadněji zapojit do výuky, rozvíjet své znalosti a dovednosti, a tím i naplňovat svůj potenciál. Novela navíc znemožňuje poskytování pedagogických intervencí asistentem pedagoga, ke kterému v praxi často dochází a jeví se jako účelné.

„Ministerstvo prezentuje návrh jako optimalizaci a zefektivnění stávajícího systému podpory. Obávám se, že důsledek návrhu bude naopak znamenat destrukci systému, který školy pracně budovaly. Z hlediska žáků s nedostatečnou znalostí jazyka bych v případě optimalizace očekávala, že MŠMT zanalyzuje statistická data o jazykové přípravě a následně podpoře žáků z § 16 a bude zkoumat, proč je tak málo žáků podpořeno výukou češtiny jako druhého jazyka a proč tolik selhávají u jednotných zkoušek. Nic takového se bohužel nestalo,“ hodnotí situaci Kristýna Titěřová.

V současné době se ve školách v celé ČR vzdělává přes 47 tisíc dětí a žáků s cizí státní příslušností, pro mnoho z nich je čeština novým jazykem a teprve se ji učí. Ve školách je také nezanedbatelné množství dětí a žáků s občanstvím ČR, pro které je čeština také druhým nebo dalším jazykem.

Navrhované změny jsou pro tyto děti a žáky diskriminační,

nezohledňují totiž nejlepší zájem každého z nich.

Navíc jsou v rozporu se školským zákonem, mezinárodními úmluvami i se strategickými dokumenty samotného ministerstva. Jedním z cílů Strategie 2030+ je totiž snižování nerovností ve vzdělávání. Navrhované změny ale povedou k jejich zvyšování.

META, o.p.s. – tisková zpráva

Fond HER 2

Akce, které pořádáme v Instruktech Brno, většinou velmi pečlivě dokumentujeme, včetně uváděných her. Díky tomu máme šanci jednou za čas vydat naše nejlepší hry i pro veřejnost. Letos jsme tak vlastním nákladem vydali Fond her II. Obsah fondu jistě nepřekvapí ty, kteří již znají zlaté fondy her od PŠL (Prázdninová škola Lipnice) nebo náš první Fond her, vydaný u Computer Pressu.

Věřte mi, že chcete mít knížku v ruce v tištěné podobě – já jsem si zamiloval nezaměnitelný obal, kde obrázky představují názvy jednotlivých her. Uvnitř najdete 41 prožitkových, seberozvojových nebo prostě jen zábavných her v abecedním sledu.

Doporučil bych však nečíst knihu od A do Z, ale vybírat si dle rejstříků v zadní části knihy, kde jsou hry řazeny dle různých kritérií.

Jako předseda spolku zde navíc uvedu několik svých tipů, kvůli kterým si má knihu smysl koupit, i kdyby v ní nebylo nic jiného:

• **Červený stan** – podle knihy o neštěstí při cestě k severnímu pólu. Mnohohrstevenatý vrcholový program. Spojuje se

v něm snad vše z instruktorského řemesla – propracovaná dramaturgie, outdoorové dovednosti, dramatika, improvizace, a dokonce i zdravotěda. Kdo rád dělá zimní akce, určitě si bude chtít někdy Červený stan vyzkoušet uvést.

• **Hon na vlaštovku** – tenhle poklad byl po dlouhých 19 let známý jen účastníkům tradiční instruktorské akce HiTech, zaměřené na orientaci v terénu a techniku (GPS, vysílačky, radioorienták a tak). Program pro všechny, koho někdy okouzly pomůcky k radioorientačnímu běhu, známé z klipu k písni Rubikon od kapely Kryštof. Pro všechny, kdo milují praskání vysílačky ve zkrehlých prstech a pálení na průduškách při běhu lesem cestou necestou.

• **Infekce** – výrazně atmosférický noční terénní program pro všechny fanoušky apokalyptického sci-fi. Zvláště pak pro ty, které nebaví podesáté uvádět Den trifidů ze Zlatého fondu her I od PŠL.

Tohle všechno byly velké náročné programy. O nic méně cenné jsou však drobnější hry recesního charakteru se zajímavým nápadem, např.:

- **Pakopaná** – Fotbal, do kterého jsou vkládána nová pravidla vytvářená samotnými hráči. Když chcete v účastnících nakopnout kreativitu nebo potřebujete pohybový program s větší možností seberealizace.
- **Famfrpál** – týmová hra s velkým gymnastickým míčem.
- **Lajky letí do vesmíru** – dvě nafukovací Pálavy ve vzduchu a spousta pěnových míčků. Ideální během slunečného letního dne na louce někde u vody.

Každý fond her je velmi výrazným nástrojem šetření času při pořádání akcí. Uvádění programů z našeho fondu však vyžaduje řadu dovedností a specifických organizačních zkušeností. Ty určitě můžete získat na našich akcích, které jsou otevřeny lidem z celé republiky.

Objednat si knihu nebo se přihlásit na nějakou naši akci je možné na našem webu (www.instruktori.cz).

Pavel Šimeček (Finn),
předseda Instruktorů Brno, z.s.
ilustrační snímky z kurzů spolku Instruktoři Brno

Pozvánka do království MOKŘADŮ

Naučné místo Borecké tůň, to jsou čtyři malé a jedna velká tůň, vytvořené pro obojživelníky a další druhy vázané na tento biotop.

K tomu broukoviště, hadník a ptačník – další opatření pro volně žijící živočichy a jejich pozorování v přírodním prostředí.

Jako bonus neobvyklá informační tabule, povalový chodník, který vás zavede přímo nad vodní hladinu, interaktivní prvky pro děti a lavička pro odpočinek, poslech žab a ptáků. To vše pro milovníky přírody připravil nedaleko obce Borek na Tachovsku Český svaz ochránců přírody, základní organizace Bernartice v rámci programu NET4GAS Blíž přírodě.

Na neobhospodařovaných vlhkých loukách, nacházejících se mezi dvěma většími vodními plochami, začali členové Českého svazu ochránců přírody Bernartice kopat první tůň v roce 2019. Během několika dní, i přes suchý průběh léta, došlo k samovolnému napuštění vody a tůň okamžitě osídlili zelení skokani, vážky a další živočichové. V roce 2020 pak vytvořili ještě velkou tůň, která by měla být prospěšná i vodnímu ptactvu obývajícím menší vodní plochy. A přibyl i další zajímavosti. K jedné z menších tůní vede 17 metrů dlouhý povalový chodník. Na kraji louky najdete lavičku pro odpočinek, ale i pro poslech

žab a ptáků. Pro plazy je zde připraveno lůžko s podzemním zimovištěm a přilehlou kamennou zídou. Nejen zástupci říše brouků mohou profitovat z broukoviště, které se skládá z klád několika druhů dřevin.

Ptáky jako červenku nebo střízlíka potěší ptačnick zhotovený z hromady větví a kusů dřeva. O všem, co je tu k vidění, zvědavé poutníky poučí infotabule. I nevidomí si mohou osahat modely žabích vajíček, pulců a žáby, které jsou doplněny popisky v Braillově slepeckém písmu. Pro dětské návštěvníky je připraven interaktivní prvek s pexesem našich zvířátek a ptáků. Dále si mohou na sousedních hranelech sestavit obrázky žab, čolků, hadů, ještěrek nebo vážek

K naučnému místu Borecké tůň vás nasměruje směrovka s mapou u hlavní silnice č. 195 mezi Stráží a Borkem a dále vám pomůže několik dalších směrovek. Pokud pojedete osobním vozem, je před lesem ve vzdálenosti

800m od naučného místa Borecké tůň vytvořeno místo pro zaparkování několika aut (GPS: 49°38'35.232"N, 12°46'1.592"E).

Jedná se o 101. lokalitu vybudovanou díky programu NET4GAS Blíž přírodě. Jeho prostřednictvím již čtrnáctým rokem společnost NET4GAS podporuje projekty v oblasti ochrany přírody po celé České republice. V současnosti je v Plzeňském kraji zpřístupněno již deset těchto lokalit ČSOP.

Český svaz ochránců přírody je spolek lidí, kteří mají rádi přírodu a chtějí ji aktivně chránit. V současné době máme téměř 7000 členů. Mezi námi jsou profesionální odborníci i nadšení dobrovolníci, dospělí i děti. Každý může pomoci. Máte rádi přírodu? Přijďte se k nám! Více informací naleznete na www.csop.cz.

*Kateřina Adámková, ČSOP
foto Český svaz ochránců přírody*

Společnost NET4GAS je spolehlivým a bezpečným provozovatelem přepravní soustavy pro zemní plyn v České republice a rozvíjí odpovědnou politiku ochrany životního prostředí s ohledem na současné a budoucí generace. Od toho se odvíjí nejen její odpovědné podnikání, ale také dlouhodobá strategie firemní filantropie realizovaná od roku 2007 v rámci programu NET4GAS Blíž přírodě. Je dlouholetým generálním partnerem Českého svazu ochránců přírody.

Více informací o programu a zpřístupněných lokalitách najdete na www.blizprirode.cz.

ANKETA: Změnila koronavirová pandemie nějak Vaše plány na léto?

Jan Kopka
extrémní biker

Korona určitě změnila část mých plánů nejen na léto, ale vlastně i jaro a podzim. Na jaře jsem musel zrušit polární expedici ve chvíli, kdy už jsme byli za polárním kruhem, a vrátit se s klienty zpět domů, aniž by

akce vůbec začala. Dále mi padly všechny jarní a letní přednášky o extrémních bikových závodech ve světě a vzhledem k tomu, že pořádám i tuzemský extrémní závod 1000miles ADVENTURE, museli jsme mít připraveno několik variant, abychom vyhověli restrikcím, které budou či budou platit ve chvíli startu. Takže násobná práce. No a dovolenou jsme měli na konci léta trávit na Aljašce. Z toho sešlo a budeme se místo toho toulat po Česku. Aljašku jsem už oželel a vlastně se těším na čas, který strávíme beze spěchu v našich končinách.

foto Jana Mensatorová

Marie Šabacká
vedoucí Centra polární ekologie na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity

Mám neskonale štěstí, že jsem kvůli koronaviru nepřišla o zaměstnání a pociťuji jen relativně malé dopady. Pracuji na ledovcích a léto je pro mě hlavní sezónou.

Čekala mě měsíční expedice na tropické ledovce do Afriky, výprava na sibiřský Altaj, do severního Grónska a na Špicberky, kde máme stálou základnu. Učím také na špicberské mezinárodní univerzitě, ale ta zrušila celý semestr a žádná výuka se nekoná. Stejně tak jsme na mé domovské Jihočeské univerzitě zrušili Kurz polární ekologie. Pořádáme ho jednou za dva roky a studenti při něm pracují s námi na vědecké stanici na Špicberkách. Mrzí mě to hlavně kvůli nim. Data, která letos nenasbíráme, nám budou chybět, ale zdraví je přednější.

foto archiv M. Šabacké

Z knihovničky PORTÁLU

Jak se vyznat V KLIMATU

Je opravdu stále tepleji? Pocítí vůbec člověk rozdíl jednoho stupně?

Bohatě ilustrovaná encyklopedie pro děti mladšího školního věku popisuje všechno důležité kolem klimatu: jeho rozdíl s počasím, proč existují klimatická pásma či roční období, podle čeho poznáme, jaké počasí bylo v minulosti, i rozmanité ekologické problémy: Děti si prostřednictvím knihy osvojí základní poznatky o klimatu i způsoby, jakými chránit své životní prostředí.

Kristina Scharmacher-Schreiber se živí jako překladatelka a spisovatelka populárně-naučných knih pro děti.

Stephanie Marian je spisovatelka a ilustrátorka knih pro děti.

Text knihy pro české prostředí odborně zrevidovali a aktualizovali RNDr. Erik Schwarzbach, Dr. agr. habil., a RNDr. Te-reza Šmejkalová.

Nakladatelství Portál, 2020, 212 Kč

CHYBA není konec světa

Když uděláme chybu, cítíme se děsně a zdá se nám, že se blíží konec světa. V téhle knize zjistíš, že z chyb se nestřílí, a naučíš se, jak s nimi pracovat. Zjistíš, že chyby nedělají jen děti, ale – kupodivu – i ctění dospělí. Přijdeš také na to, že když budeš zkoušet dělat všechno na jedničku, zabere ti to spoustu energie a nakonec to možná stejně nebude ono. Nikdo není perfektní, ani ty nemusíš.

V knize najdeš různé vtipné úkoly, hádanky a testy, které ti pomohou zjistit, jak moc se bojíš chyb a co můžeš udělat pro to, aby to bylo jinak. Také zjistíš, že když chybuješ schválně, třeba lžeš, vymýšlíš si, nebo dokonce někoho urážíš, rozhodně to není v pořádku a nijak si tím nepomůžeš.

Kimberly Feltes Taylor napsala více než patnáct knih pro děti, které jim pomáhají s různými náročnými situacemi.

Eric Braun píše knihy pro čtenáře všeho věku. Jeho knihy získaly řadu prestižních ocenění.

Nakladatelství Portál, 2020, 220 Kč

www.portal.cz

foto Ondřej Šejtka, Asociace TOM

foto Ondřej Šejtka, Asociace TOM